

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/70/2025
Identifikačné číslo spisu:	4323201559
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4323201559.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ P. I., narodeného XX. X. XXXX, S., C. Y. XX/XX, 2/ L. I., narodenej XX. C. XXXX, S., C. Y. XX/XX, zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47234466, proti žalovanej 365.bank, a. s., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 31340890, zastúpená SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36853186, o zaplatenie 5.339,40 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 8Csp/43/2023, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 10. októbra 2024 č. k. 5CoCsp/4/2024 - 164, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 10. októbra 2024 sp. zn. 5CoCsp/4/2024 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e .

Uznesenie Okresného súdu Levice č. k. 8Csp/43/2023-193 z 10. januára 2025 zrušuje.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 23. novembra 2023, č. k. 8Csp/43/2023-113 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 % (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia si žalobou uplatňovali nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, z dôvodu bezúčelnosti a bezpoplatkovosti zmlúv o úvere. Súd prvej inštancie sa zaoberal ex offio platnosťou zmlúv, kde posudzoval obsah samotných úverových zmlúv a jednotlivé zmluvy o úvere podrobil kontrole. Posudzoval, či obsahujú náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a preskúmal ich podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), pričom v predmetných zmluvách nevzhliadol také ustanovenia, ktoré by spôsobili značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľov.

1.2. Súd prvej inštancie posúdil všetky tri zmluvy o úvere „Lepšia splátka“ zo dňa 11. 01. 2013, 17. 06. 2014 a 31. 10. 2014 ako platne uzatvorené v písomnej forme, pričom konštatoval, že sú zrozumiteľné,

jasné a spĺňajú požiadavky zákona o spotrebiteľských úveroch vrátane obligatórnych náležitostí podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Po ich preskúmaní dospel súd k záveru, že uvedené zmluvy nemožno považovať za bezúročné a bezpoplatkové podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ani za neplatne dohodnuté, a preto žalobcom z nich nevznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

1.3. Súd prvej inštancie poukázal na to, že ak by aj zmluvu posúdil ako neplatnú, bezúročnú a bezpoplatkovú a žalobcovia by potom plnili bez právneho dôvodu, súd by dospel k rovnakému záveru o nedôvodnosti tohto uplatneného nároku, keďže podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaná úspešne uplatnila námietku premĺčania.

1.4. Z listinných dokladov označených ako aktuálny stav úveru (č. 1. 17, 15 a 12) mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobcovia posledné splátky zo zmlúv o úvere „Lepšia splátka“ zo dňa 11. 01. 2013, 17. 06. 2014 a 31. 10. 2014 uhradili dňa 20. 09. 2013 v sume 8 481,33 eura, dňa 31. 10. 2014 v sume 16.205,73 eura a dňa 20. 10. 2015 v sume 23.651,17 eura, teda v sumách prevyšujúcich žalované bezdôvodné obohatenie. Keďže bolo dohodnuté plnenie v splátkach, každá splátka sa premĺčuje samostatne, pričom objektívna trojročná premĺčacia doba začala pri jednotlivých posledných splátkach plynúť dňa 20. 09. 2013, 31. 10. 2014 a 20. 10. 2015 a uplynula dňa 20. 09. 2016, 31. 10. 2017 a 20. 10. 2018. Keďže žaloba bola podaná až dňa 04. 05. 2023, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nároky boli uplatnené po uplynutí objektívnej premĺčacej doby pri všetkých troch zmluvách. Z uvedeného dôvodu považoval za nadbytočné zaoberať sa okamihom, kedy sa žalobcovia dozvedeli o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto zaň zodpovedá, a za právne nevýznamné označil aj tvrdenie žalobcov, že subjektívna vedomosť im vznikla až 14. 03. 2023 prostredníctvom ich právneho zástupcu. Súd prvej inštancie zároveň uviedol, že na posudzovaný prípad nemožno aplikovať rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19, keďže žalobcovia po vykonaní posledných mimoriadnych splátok už zo zmlúv ďalej neplnili a nešlo tak o prípad dlhodobého plnenia na základe nekalých zmluvných podmienok. Zmluvné vzťahy zanikli dobrovoľným splnením dlhu mimoriadnymi splátkami, pričom žaloba bola podaná až po uplynutí trojročnej objektívnej premĺčacej doby.

1.5. V konaní bol navrhnutý výsluch žalobcov a žalovanej, ktoré návrhy súd prvej inštancie uznesením na pojednávaní dňa 23. 11. 2023 zamietol, pretože ich mal za nehospodárne, pretože strany sporu boli v konaní zastúpení advokátmi a súd mal za to, že v konaní bola úspešne vznesená námietka premĺčania a z uvedeného dôvodu považoval výsluch strán sporu k procesu uzatvárania zmlúv za nadbytočný. Čo sa týka návrhu na výsluch žalovanej tento nebol právnym zástupcom žalobcu dostatočne špecifikovaný. Dôkaz dotazom na Národnú banku Slovenska súd taktiež z dôvodu hospodárnosti konania nevykonával. Nakoľko to nepovažoval v konaní za účelné, zamietol aj návrh žalovanej na vydanie medzitýmneho rozsudku podľa § 214 CSP.

1.6. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 10. októbra 2024 č. k. 5CoCsp/4/2024 - 164 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovanej priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2.1. Odvolací súd považoval námietku nepreskúmateľnosti rozsudku za nedôvodnú, keďže odôvodnenie súdu prvej inštancie podľa neho spĺňa požiadavky § 220 CSP, dostatočne reaguje na skutkové tvrdenia a právne argumenty strán a opiera sa o správnu aplikáciu relevantných hmotnoprávných a procesných predpisov, na základe čoho možno jeho závery považovať za riadne a zrozumiteľne odôvodnené.

2.2. Odvolací súd podrobil prieskumu dôvodnosť posúdenia vznesenej námietky premĺčania žalovanou súdom prvej inštancie ako dôvodne vznesenej, pričom mal za to, že v danej prejednávanej veci bol správny postup súdu prvej inštancie, keď vychádzal z aplikácie trojročnej objektívnej premĺčacej doby v zmysle § 107 ods. 3 OZ, ktorá v prípade všetkých troch spotrebiteľských zmlúv o úvere „lepšia splátka“ (pri úverovej zmluve zo dňa 11. 01. 2013 dňa 20. 09. 2016, pri úverovej zmluve zo dňa 17. 06. 2014 dňa 31. 10. 2017 a pri úverovej zmluve zo dňa 31. 10. 2014 dňa 20. 10. 2018) vzhľadom na dátum podania žaloby žalobcami na súde prvej inštancie dňa 04. 05. 2023 márne uplynula. Pokiaľ ide o žalobcami navrhované posudzovanie nimi vznesenej námietky premĺčania podľa desaťročnej objektívnej premĺčacej doby, tak k uvedenému postupu nebol daný dôvod, nakoľko v prípade žalovaného nebol preukázaný úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie, tak ako to vyžaduje obsah ust. § 107 ods. 1

OZ. K uvedenému odvolací súd poznamenal, že právny poriadok účinný na území SR v súvislosti s premlčaním práva na vydanie bezdôvodného obohatenia vychádza zo striktnej právnej úpravy zakotvenej v ust. § 107 ods. 1 OZ určujúcej, kedy začína plynúť premlčacia doba, pričom citované ustanovenie ohľadom plynutia trojročnej objektívnej premlčacej doby vzhľadom na špecifiká tejto prejednávanej veci správne aplikoval súd prvej inštancie. Čo sa týka požiadavky žalobcov postupovať pri posudzovaní nimi vznesenej námietky premlčania s poukazom na závery rezultujúce z obsahu uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) zo dňa 28. 09. 2021 sp. zn. 5Cdo/29/2021 ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-485/19 zo dňa 22. 04. 2021, tak tieto nebolo možné použiť, vychádzajúc pritom z odlišných skutkových a právnych okolností jednotlivých sporov. Navyše v prejednávanej veci nejde o taký prípad, ako je skutkovo vymedzený práve v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ C/485/19. Na margo vyššie špecifikovaného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ mal za potrebné poznamenať, že tento súdny dvor vykladá právo EÚ s tým, že výklad práva platného na území SR, t. j. vnútroštátneho je v kompetencii tohto štátu.

2.3. Pri akceptovaní dôvodnosti právneho posúdenia vznesenej námietky premlčania žalovanou ako dôvodnej zo strany súdu prvej inštancie, odvolací súd využijúc procesný postup podľa § 387 ods. 1, 2 CSP napadnutý prvoinštančný rozsudok pre premlčanie nároku žalobcov ohľadom nimi požadovaného zaplatenia sumy 5.339,40 eura ako vecne správny potvrdil.

2.4. Záverom odvolací súd konštatoval, že sa nestotožnil s odvolacími námietkami žalobcov odvíjajúcimi sa od tvrdenia o nesprávne uvedenej výške RPMN (v neprospech spotrebiteľa) v predmetných úverových zmluvách, pričom na podporu svojej argumentácie odvolací súd v súvislosti s poplatkovou povinnosťou spotrebiteľa za poskytnutie úveru na ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu aplikovateľnú aj v danej prejednávanej veci napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/294/2019, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 12/2021), poplatok za poskytnutie úveru predstavuje cenu za poskytovanie služby veriteľom s tým, že možnosť jeho uplatňovania vyplýva aj zo zák. č. 129/2010 Z. z., ako aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ.

2.5. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. Žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj ako „dovolatelia“) podali voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd zrušil v celom rozsahu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Zároveň si uplatnili nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

3.1. Dovolatelia odôvodnili dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP tak, že podľa ich názoru súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Porušenie práva na spravodlivý proces dovolatelia videli v tom, že v konaní odvolací súd nevykonal komplexnú kontrolu zmluvných podmienok, pre ktoré by žalovaná nemala nárok na akékoľvek plnenie nad rámec ním poskytnutých finančných prostriedkov, a na vykonanie ktorej je konajúci súd v spotrebiteľských sporoch povinný z úradnej moci. Ak sa odvolací súd stotožnil s námietkami žalobcov, ktorými dôvodil bezúročný a bezpoplatkový charakter poskytnutého úveru, bolo jeho povinnosťou s ohľadom na spotrebiteľský charakter daného sporu skúmať to, či predmetná úverová zmluva netrpí ďalšími vadami, pre ktoré by bolo možné dospieť k rovnakým záverom. Odvolací súd bol preto povinný v prípade záveru o splnení povinnosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ex offio skúmať to, či k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej nemohlo dôjsť pre iné vady zmluvy o spotrebiteľskom úvere, najmä pre porušenie § 7 ods. 2 tohto zákona. Ak tak odvolací súd neučinil, jeho procesným postupom odňal žalobcom, ktorí sú spotrebiteľmi im patriace procesné práva v takej miere, že došlo tým k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Dovolatelia taktiež namietali, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nedáva odpoveď na všetky relevantné otázky.

3.2. Dovolatelia vymedzili dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ktorý je daný vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu závisí od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V súvislosti s posúdením právnych otázok poukázali na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/207/2022 zo dňa 30. 04. 2024. Právnu otázku dovolatelia vymedzili tak, či sumu poplatku za poskytnutie spotrebiteľského úveru, ktorý je spotrebiteľ povinný platiť pri uzavretí úverovej zmluvy je možné započítavať do celkovej sumy istiny poskytnutého

spotrebiteľského úveru, ak je tento poplatok spotrebiteľovi zrazený z poskytnutej istiny okamžite pri poskytnutí úverovej zmluvy? Dovolatelia mali za to, že žalovaná pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere s potrebnou starostlivosťou neinformovala žalobcov jednoznačne, určito a jasne o podstatných podmienkach úverovej zmluvy, čo značne obmedzilo žalobcov v schopnosti urobiť rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktorú by pri dostatku informácii neurobili. Konanie žalovanej je potrebné považovať za konanie v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa podľa § 7 ods. 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a za konanie, ktoré je spôsobilé podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe podľa § 7 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, čo § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku žalovanej, ktorú ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa výslovne zakazuje. Takémuto konaniu nie je možné zo strany súdu poskytnúť právnu ochranu. Zároveň v prípade daných zmluvných podmienok, týkajúcich sa povinnosti spotrebiteľa uhradiť dodávateľovi poplatok za poskytnutie úveru ide o neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré je potrebné považovať za absolútne neplatné. Poukázali na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 30. 06. 2022 sp. zn. 9Cdo/287/2021, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod č. 49/2022, rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 27. 06. 2023 sp. zn. 4Cdo/29/2023, rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 24. 10. 2023 sp. zn. 4Cdo/130/2022 a rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 26. 04. 2016 vydaného pod č. C-377/14. Dovolatelia vymedzili druhú otázku či pri posudzovaní otázky premlčania nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia, ku ktorému došlo v súvislosti s plnením záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere je možné aplikovať závery obsiahnuté v Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 22. 04. 2021, vydaného v konaní vedenom pod č. C-485/19 aj v iných prípadoch než tých, keď by k bezdôvodnému obohateniu došlo v dôsledku plnenia spotrebiteľa dodávateľovi na podklade neprijateľných zmluvných podmienok? Dovolatelia mali za to, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje jednotlivé podstatné náležitosti, alebo ak tieto nezodpovedajú realite, spotrebiteľ nikdy nemôže byť pravdivo informovaný o základných parametroch úverového vzťahu a nebude tým môcť dôjsť ani k naplneniu požiadaviek smernice 2008/48. S ohľadom na to je potrebné aj v tomto prípade aplikovať režim desaťročnej objektívnej premlčacej doby, tak ako to vyplýva z rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 22. 04. 2021, vydaného pod č. C-485/19, či z rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, na ktorú v tejto súvislosti dovolatelia poukázali, a od ktorej sa odvolací súd pri rozhodovaní vo veci nepochybne odklonil. Poukázali na uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 28. 02. 2022 sp. zn. 7Cdo/268/2021, rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 30. 11. 2023 sp. zn. 5Cdo/219/2022, uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 28. 09. 2021 sp. zn. 5Cdo/29/2021.

4. Žalovaná sa k dovolaniu vyjadrila a uviedla, že dovolanie považuje za nedôvodné, nakoľko napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny. Zdôraznila, že žalobcovia sa domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia ad absurdum takmer 10 rokov po dobrovoľnom predčasnom splatení úveru (§ 54a OZ). Akceptácia žalobného nároku (hoci ide o spotrebiteľov) je v tomto prípade možná iba pri zjavne formalistickom výklade príslušných ustanovení, čo by však bolo v príkrom rozpore so základnými súkromnoprávnymi a procesnými princípmi (najmä § 3 ods. 1 OZ v spojení s čl. 5 CSP). Žalovaná požiadala dovolací súd, aby sa osobitne vyjadril k zásadným právnym otázkam, od ktorých závisí vyriešenie (nielen tohto) sporu, a to či „Je v súlade s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ), ak sa v danom prípade spotrebiteľ žalobou zo dňa 03. 05. 2023 po takmer 10-tich rokoch od dobrovoľného (predčasného) splatenia úveru A (20. 09. 2013), t.j. po zániku dlhu (§ 559 ods. 1 OZ), domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.161,54 eura s príslušenstvom, ak je v konaní nesporne preukázané, že (i) spotrebiteľ nevyužil svoje zákonné právo odstúpiť od úverovej zmluvy, (ii) spotrebiteľ nikdy nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. formou uzavretia písomného dodatku), (iii) spotrebiteľ počas trvania úverového vzťahu nikdy nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby, (iv) spotrebiteľovi nehrozí žiadna ujma v zmysle § 54a OZ, keďže úverová pohľadávka je takmer 7 rokov premlčaná (pozn. počítané odo dňa 20. 09. 2016), (v) a spotrebiteľ poskytnutý úver nepreplatil (žalobca zaplatil žalovanému iba 18.161,54 eura, hoci podľa zmluvy mal celkovo uhradiť na úver sumu 28.376,99 eura, t.j. o 10.215,45 eura viac)?" Druhá právna otázka bola žalovanou vymedzená nasledovne „Ide o šikanózný výkon práva (čl. 5 CSP), ak sa v danom prípade spotrebiteľ žalobou zo dňa 03. 05. 2023 po takmer 10-tich rokoch od dobrovoľného (predčasného) splatenia úveru A (20. 09. 2013), t.j. po zániku dlhu (§ 559 ods. 1 OZ), domáha vydania

bezdôvodného obohatenia vo výške 1.161,54 eura s príslušenstvom, ak je v konaní nesporne preukázané, že (i) spotrebiteľ nevyužil svoje zákonné právo odstúpiť od úverovej zmluvy, (ii) spotrebiteľ nikdy nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. formou uzavretia písomného dodatku), (iii) spotrebiteľ počas trvania úverového vzťahu nikdy nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby, (iv) spotrebiteľovi nehrozí žiadna ujma v zmysle § 54a OZ, keďže úverová pohľadávka je takmer 7 rokov premlčaná (pozn. počítané odo dňa 20. 09. 2016), (v) a spotrebiteľ poskytnutý úver nepreplatil (žalobca zaplatil žalovanému iba 18.161,54 eura, hoci podľa zmluvy mal celkovo uhradiť na úver sumu 28.376,99 eura, t.j. o 10.215,45 eura viac)?" Tretia právna otázka vymedzená žalovanou bola nasledovná „Je v súlade s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ), ak sa v danom prípade spotrebiteľ žalobou zo dňa 03. 05. 2023 po takmer 9-tich rokoch od dobrovoľného (predčasného) splatenia úveru B (31. 10. 2014), t.j. po zániku dlhu (§ 559 ods. 1 OZ), domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 594,69 eura s príslušenstvom, ak je v konaní nesporne preukázané, že (i) spotrebiteľ nevyužil svoje zákonné právo odstúpiť od úverovej zmluvy, (ii) spotrebiteľ nikdy nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. formou uzavretia písomného dodatku), (iii) spotrebiteľ počas trvania úverového vzťahu nikdy nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby, (iv) spotrebiteľovi nehrozí žiadna ujma v zmysle § 54a OZ, keďže úverová pohľadávka je takmer 6 rokov premlčaná (pozn. počítané odo dňa 31. 10. 2017), (v) a spotrebiteľ poskytnutý úver nepreplatil (žalobca zaplatil žalovanému iba 17.094,69 eura, hoci podľa zmluvy mal celkovo uhradiť na úver sumu 25.235,41 eura, t.j. o 8.140,72 eura viac)?" Štvrtá právna otázka bola vymedzená nasledovne, a to či „Ide o šikanózný výkon práva (čl. 5 CSP), ak sa v danom prípade spotrebiteľ žalobou zo dňa 03. 05. 2023 po takmer 9-tich rokoch od dobrovoľného (predčasného) splatenia úveru B (31. 10. 2014), t.j. po zániku dlhu (§ 559 ods. 1 OZ), domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 594,69 eura s príslušenstvom, ak je v konaní nesporne preukázané, že (i) spotrebiteľ nevyužil svoje zákonné právo odstúpiť od úverovej zmluvy, (ii) spotrebiteľ nikdy nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. formou uzavretia písomného dodatku), (iii) spotrebiteľ počas trvania úverového vzťahu nikdy nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby, (iv) spotrebiteľovi nehrozí žiadna ujma v zmysle § 54a OZ, keďže úverová pohľadávka je takmer 6 rokov premlčaná (pozn. počítané odo dňa 31. 10. 2017), (v) a spotrebiteľ poskytnutý úver nepreplatil (žalobca zaplatil žalovanému iba 17.094,69 eura, hoci podľa zmluvy mal celkovo uhradiť na úver sumu 25.235,41 eura, t.j. o 8.140,72 eura viac)?" Piata právna otázka vymedzená žalovanou bola nasledovná „Je v súlade s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ), ak sa v danom prípade spotrebiteľ žalobou zo dňa 03. 05. 2023 po takmer 9-tich rokoch od dobrovoľného (predčasného) splatenia úveru C (20. 10. 2015), t. j. po zániku dlhu (§ 559 ods. 1 OZ), domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 3.583,17 eura s príslušenstvom, ak je v konaní nesporne preukázané, že (i) spotrebiteľ nevyužil svoje zákonné právo odstúpiť od úverovej zmluvy, (ii) spotrebiteľ nikdy nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. formou uzavretia písomného dodatku), (iii) spotrebiteľ počas trvania úverového vzťahu nikdy nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby, (iv) spotrebiteľovi nehrozí žiadna ujma v zmysle § 54a OZ, keďže úverová pohľadávka je takmer 5 rokov premlčaná (pozn. počítané odo dňa 20. 10. 2018), (v) a spotrebiteľ poskytnutý úver nepreplatil (žalobca zaplatil žalovanému iba 28.583,17 eura, hoci podľa zmluvy mal celkovo uhradiť na úver sumu 46.068,90 eura, t. j. o 17.485,73 eura viac)?" Šiesta právna otázka bola vymedzená tak, či „Ide o šikanózný výkon práva (čl. 5 CSP), ak sa v danom prípade spotrebiteľ žalobou zo dňa 03. 05. 2023 po takmer 9-tich rokoch od dobrovoľného (predčasného) splatenia úveru C (20. 10. 2015), t. j. po zániku dlhu (§ 559 ods. 1 OZ), domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 3.583,17 eura s príslušenstvom, ak je v konaní nesporne preukázané, že (i) spotrebiteľ nevyužil svoje zákonné právo odstúpiť od úverovej zmluvy, (ii) spotrebiteľ nikdy nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. formou uzavretia písomného dodatku), (iii) spotrebiteľ počas trvania úverového vzťahu nikdy nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby, (iv) spotrebiteľovi nehrozí žiadna ujma v zmysle § 54a OZ, keďže úverová pohľadávka je takmer 5 rokov premlčaná (pozn. počítané odo dňa 20. 10. 2018), (v) a spotrebiteľ poskytnutý úver nepreplatil (žalobca zaplatil žalovanému iba 28.583,17 eura, hoci podľa zmluvy mal celkovo uhradiť na úver sumu 46.068,90 eura, t. j. o 17.485,73 eura viac)?" Osobitne poukázala na aktuálny výklad pojmu „priemerný spotrebiteľ“ v zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 14. 11. 2024 vo veci Compass Banca SpA proti Autorita Garante della Concorrenza e del Mercato,

C-646/22. K námietke žalobcov ohľadom poplatku za poskytnutie úveru, ktorý by mal spôsobiť zníženie istiny poskytnutého úveru, podľa čl. 2 ods. 2 CSP poukázala na medzičasom už ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/294/2019, publikované pod R 12/2021, sp. zn. 4Cdo/292/2021, rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 03. 10. 2019 vo veci Gyula Kiss proti CIB Bank Zrt. a spol., C-621/17 a rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 30. 06. 2022 sp. zn. 9Cdo/287/2021 (R 49/2022). Ohľadne premlčania žalovaná uviedla, že trvá na ňou vznesenej námietke, a ak by jej nebolo vyhovené, súčasne namietala, že ide o zjavné zneužitie práva spotrebiteľa a výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaná navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol ako nedôvodné, a v prípade jeho prípustnosti zamietol ako nedôvodné. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Dovolatelia uviedli, že s tvrdeniami žalovanej obsiahnutými v jej vyjadrení žalobcovia nesúhlasia a aj naďalej trvali na podanom dovolaní, ako i na všetkých svojich tvrdeniach v ňom obsiahnutých, pričom v celom rozsahu odkázali na svoju predchádzajúcu právnu argumentáciu.

6. Žalovaná vo vyjadrení k dovolacej replike odkázala pri poplatku za poskytnutie úveru na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/89/2023 zo dňa 30. 10. 2024. V nadväznosti na citované závery je z pohľadu žalovanej iracionálne a neakceptovateľné, aby sa všeobecné súdy, po „X-rokoch“ od dobrovoľného a predčasného splatenia úveru zaoberali poplatkom za poskytnutie úveru, legitímnosť ktorého aprobuje zákon a súdne authority v SR a EÚ. Pokiaľ ide o moment zúčtovania (inkasovania) poplatku, žalovaná odmietla, že by bol zrazený „ihneď“ (okamžite) z istiny poskytnutého úveru, preto závery R 49/2022 nie sú aplikovateľné. Žalovaná reálne poskytla žalobcom celú dohodnutú výšku úveru, z ktorej boli refinancované ich skoršie peňažné záväzky, ako aj dohodnutý poplatok. Ohľadne nároku na inkasovanie poplatku za poskytnutie úveru pri čerpaní na účet v banke poukázala aj na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/277/2020 zo dňa 30. 06. 2022. Žalovaná zdôraznila, že postupovala identickým spôsobom, aký aproboval dovolací súd, keď najskôr refinancovala skoršie peňažné záväzky žalobcov a až následne pristúpila k zúčtovaniu poplatku. Napriek uvedenému žalovaná primárne trvá na vznesenej námietke premlčania a ak by jej nebolo vyhovené, sekundárne namieta, že nekonanie žalobcov (absencia námietok) v čase trvania úverových vzťahov v spojení s prekvapivo podanou žalobou (niekoľko rokov po predčasnom splatení úverov) vykazuje znaky zjavného zneužitia práva (čl. 5 CSP) a výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

7. Žalobcovia sa podaním označeným ako vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovanej zo dňa 28. 04. 2025 vyjadrili, že dostatočným spôsobom uviedli, z akých dôvodov je potrebné považovať napádaný poplatok za poskytnutie úveru za neprijateľný, pričom zároveň poukázali aj na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Dostatočným spôsobom uviedli rozhodujúce skutočnosti, z ktorých je potrebné vychádzať pri posudzovaní otázky premlčania uplatneného nároku, a ktoré svedčia v prospech právnych názorov ponúkaných žalobcami. Z uvádzaných dôvodov preto námietky žalovanej nepovažoval za relevantné.

8. Žalovaná vo vyjadrení k tretiemu vyjadreniu žalobcov uviedla, že toto neobsahuje žiadnu novú právnu argumentáciu v konaní, preto v celom rozsahu odkázala na svoje predošlé písomne vyjadrenia.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalobcov je prípustné a dôvodné, preto bolo potrebné rozsudok odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP).

10. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

10.1. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia

odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

13. Dovolatelia vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivý proces namietali, že odvolací súd v spotrebiteľskom spore nevykonával dostatočnú ex offio kontrolu úverovej zmluvy, hoci bol povinný preskúmať všetky možné vady zmluvy, ktoré mohli mať za následok bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru alebo vznik bezdôvodného obohatenia na strane veriteľa. Osobitne poukazovali na potrebu preskúmania dodržania povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zároveň namietali, že odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal so všetkými relevantnými otázkami a argumentmi, čím im mal znemožniť plnohodnotné uplatnenie ich procesných práv.

14. V podanom dovolaní dovolatelia uplatnili dovolacie dôvody podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pričom vec prejednávajúci senát považoval v danom prípade za opodstatnené dať prednosť vecnému prieskumu napadnutého rozsudku odvolacieho súdu pred procesným prieskumom (pozri obdobne rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/198/2019, 4Cdo/200/2019, 4Cdo/36/2020, 8Cdo/28/2017, 5Cdo/14/2023). V súvislosti s námietkou nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia dovolací súd uviedol, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu zodpovedá právnomu posúdeniu veci, ku ktorému dospel odvolací súd. Vzhľadom na konštatované nesprávne právne riešenie podstaty sporu odvolacím súdom považoval dovolací súd za nadbytočné zaoberať sa kvalitou odôvodnenia jeho rozhodnutia, keďže vec bude opätovne predmetom rozhodovania odvolacieho súdu.

15. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci, dovolací dôvod je potrebné vymedziť tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

16. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda nie o skutkovú otázku), a to buď o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine; v tomto prípade zákona o bankách), alebo procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Nestačí však, že ide o právnú otázku. Musí ísť o takú právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním (čo je tiež prejavom princípu subsidiarity dovolania). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná (ale rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na odlišných dôvodoch), nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

18. Pre procesnú situáciu, v ktorej § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má teda mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zdefiniuje a špecifikuje v dovolaní.

Posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom vymedzenej právnej otázky a že sa jedná o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. V dovolaní, prípustnosť ktorého sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, musí dovolateľ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne a uviesť, ako mala byť podľa neho táto otázka správne riešená.

19. Žalobcovia zdôvodnili dovolanie nesprávnym právnym posúdením veci [§ 432 v spojení s § 421 ods. 1 písm. a) CSP], pričom dovolatelia v dovolaní nastolili dve právne otázky. Prvá sa týkala toho, či možno poplatok za poskytnutie spotrebiteľského úveru, ktorý je spotrebiteľovi odpočítaný už pri jeho poskytnutí, započítavať do celkovej výšky istiny úveru. Druhá otázka smerovala k tomu, či je pri posudzovaní premĺčania nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia v spotrebiteľských úverových vzťahoch možné aplikovať závery Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 aj na prípady, keď bezdôvodné obohatenie nevzniklo len z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok, a či je v takých situáciách namieste uplatniť 10-ročnú objektívnu premĺčaciu dobu.

20. V poradí prvú právnu otázku dovolatelia formulovali tak, či možno poplatok za poskytnutie spotrebiteľského úveru, ktorý je spotrebiteľovi zrazený z istiny pri poskytnutí úveru, započítavať do celkovej sumy istiny úveru. Tvrdili, že žalovaná nepostupovala s odbornou starostlivosťou, spotrebiteľov riadne a jasne neinformovala o podmienkach úveru, čím došlo k nekalým obchodným praktikám podľa § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa a k porušeniu požiadaviek odbornej starostlivosti veriteľa. Zároveň namietali, že poplatok za poskytnutie úveru predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu jeho absolútnu neplatnosť. Na podporu svojich tvrdení poukázali na viaceré rozhodnutia odvolacieho súdu rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 30. 06. 2022, sp. zn. 9Cdo/287/2021, publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod č. 49/2022, rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 27. 06. 2023, sp. zn. 4Cdo/29/2023, rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 24. 10. 2023, sp. zn. 4Cdo/130/2022 a rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 26. 04. 2016, vydaného pod č. C-377/14.

21. Pokiaľ ide o prvú dovolateľmi vymedzenú právnu otázku, dovolací súd konštatuje, že táto nespĺňa požiadavky vyplývajúce z § 421 ods. 1 CSP, keďže dovolatelia neidentifikovali právne závery napadnutého rozhodnutia, ktoré by boli s označenou judikatúrou v rozpore. Ich argumentácia sa obmedzuje na formuláciu abstraktnej právnej otázky, či možno poplatok za poskytnutie spotrebiteľského úveru, ktorý je spotrebiteľovi odpočítaný z istiny pri jeho poskytnutí, započítavať do celkovej výšky istiny úveru, bez konkretizácie právneho posúdenia veci odvolacím súdom a bez vymedzenia tvrdeného odklonu. Samotné poukázanie na označené rozhodnutia odvolacieho súdu nemožno považovať za riadne vymedzenie odklonu v zmysle citovaného ustanovenia, pokiaľ absentuje identifikácia konkrétneho právneho záveru odvolacieho súdu, ktorý by bol s týmito rozhodnutiami v rozpore. Dovolací súd zároveň uvádza, že obsah tejto námietky (vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobcov) môže skôr smerovať k posúdeniu dostatočnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, čo by mohlo zakladať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, avšak dovolatelia túto vadu zmätočnosti týmto spôsobom nevymedzili.

21.1. Z uvedených dôvodov dovolací súd uzatvára, že prvá právna otázka nebola vymedzená spôsobom umožňujúcim jej preskúmanie v režime § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

22. Dovolatelia v súvislosti s druhou právnou otázkou namietali nesprávne právne posúdenie otázky premĺčania nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého v súvislosti so spotrebiteľskými úverovými zmluvami. Tvrdili, že odvolací súd sa odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a nesprávne neprihliadol na závery rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 22. 04. 2021 vo veci C-485/19, podľa ktorého uplatnenie trojročnej objektívnej premĺčacej doby môže byť v rozpore so zásadou efektivity. Dovolatelia zastávali názor, že uvedené závery sa neuplatnia len v prípadoch bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe neprijateľných zmluvných podmienok, ale aj v situáciách, keď spotrebiteľ nebol riadne a úplne informovaný o podstatných parametroch úverového vzťahu v rozpore s požiadavkami smernice 2008/48/ES. Z toho dôvodu považovali za potrebné aplikovať desaťročnú

objektívnu premľaciu dobu. Zároveň tvrdili, že v prejednávanej veci boli splnené podmienky pre aplikáciu desaťročnej objektívnej premľacej doby aj z dôvodu existencie neprijateľných zmluvných podmienok, najmä pokiaľ ide o poplatok za poskytnutie úveru a povinné poistenie schopnosti splácať úver, ktoré mali byť spotrebiteľovi jednostranne nanútené, a ktoré viedli k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane veriteľa. Na podporu svojich tvrdení poukázali na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu a na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19.

23. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

24. V prejednávanej veci bolo rozhodnutie odvolacieho súdu v časti posúdenia premľania založené na závere, že nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia je premľaný, keďže v prípade posudzovaných spotrebiteľských úverových zmlúv uplynula trojročná objektívna premľacia doba podľa § 107 ods. 2 OZ, pričom odvolací súd zároveň odmietol aplikáciu desaťročnej objektívnej premľacej doby s odôvodnením, že v danom prípade nebol preukázaný úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie.

25. Právnu otázku nastolenú dovolateľmi možno pokladať za vyriešenú dvoma rozhodnutiami dovolacieho súdu komplexne. Prvým v poradí je rozsudok najvyššieho súdu z 30. novembra 2021 sp. zn. 7Cdo/268/2021 ktorý bol uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 15 v zošite č. 3 z roku 2022. Právna veta znie: „Analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premľacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 zo dňa 22. apríla 2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky". Druhým je uznesenie najvyššieho súdu z 28. septembra 2021 sp. zn. 5Cdo/29/2021, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 14 v zošite č. 3 z roku 2022. Právna veta znie: „Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premľacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve." Dovolaťkou nastolená právna otázka patrí do ustálenej praxe dovolacieho súdu (R 71/2018).

25.1. Dovolací súd pre výklad premľacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov uzavrel, že platí dvojročná subjektívna a desaťročná objektívna doba. K tomuto záveru dospel s ohľadom na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-485/19, podľa ktorého zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojročnej premľacej lehote, a preto je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať desaťročnú objektívnu premľaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia).

25.2. Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premľacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia dovolací súd stanovil potrebu skúmania okamihu, kedy oprávnený subjekt (t. j. spotrebiteľ) nadobudol skutočnú skutkovú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Dovolací súd zdôraznil, že spotrebiteľova vedomosť o tom, že výška splátok (resp. celého konečného dlhu zahŕňajúceho aj úroky a poplatky) je v úverovej spotrebiteľskej zmluve uvedená nesprávne, je sama osebe skutkovou okolnosťou, nie okolnosťou právnou (zistenie o rozpore takéhoto zmluvného dojednania so zákonom je len dôvodom nadobudnutia tejto vedomosti). Podstatnou skutkovou okolnosťou, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premľacia lehota, je vedomosť o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pri skúmaní momentu, kedy spotrebiteľ nadobudol vyžadovanú skutočnú (preukázanú) vedomosť o tejto podstatnej skutkovej okolnosti je potrebné si uvedomiť, že ide o subjektívny okamih, v ktorom sa spotrebiteľ dozvie také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť svoje práva v súdnom konaní žalobou o vydanie plnenia z bezdôvodného

obohatenia, t. j. keď sa jeho právo stalo nárokom (actio nata).

26. Odvolací súd sa však od tejto ustálenej rozhodovacej praxe odklonil, keď založil záver o premlčení nároku na aplikácii trojročnej objektívnej premlčacej doby a zároveň nepripustil aplikáciu desaťročnej objektívnej premlčacej doby s odôvodnením, že v konaní nebolo preukázané úmyselné konanie žalovanej smerujúce k získaniu bezdôvodného obohatenia. Takýto právny záver je v rozpore s vyššie uvedenou judikatúrou dovolacieho súdu podľa ktorej sa pri spotrebiteľských nárokoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských úverových zmlúv uplatňuje desaťročná objektívna premlčacia doba bez potreby skúmania zavinenia veriteľa, a teda aj bez požiadavky preukazovania jeho úmyslu. Odvolací súd sa tak odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení otázky premlčania, ktorá bola jedným z dvoch samostatných nosných dôvodov napadnutého rozhodnutia.

27. Ak odvolací súd založil svoje rozhodnutie v tejto otázke na inom právnom názore, podľa ktorého nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný, keďže v prípade posudzovaných spotrebiteľských úverových zmlúv uplynula trojročná objektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 2 OZ, pričom odvolací súd zároveň odmietol aplikáciu desaťročnej objektívnej premlčacej doby s odôvodnením, že v danom prípade nebol preukázaný úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie, treba mať za to, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

28. Na námietky žalovanej uvedené vo vyjadrení k dovolaniu dovolací súd neprihliadal ako na predmet dovolacieho prieskumu.

29. Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych záverov dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné (§ 432 ods. 2 CSP), a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Zároveň sa javí byť vhodné, aby odvolací súd v rámci nového rozhodnutia primerane reagoval (aj) na v dovolaní nastolené právne pripomienky (pokiaľ budú príčinné k nosným právnym dôvodom a pokiaľ doteraz súdy na ne nereagovali, pozn.), a to v záujme presvedčivosti a jednoznačnosti svojho rozhodnutia.

30. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

31. Dovolací súd zrušil aj súvisiace uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 8Csp/43/2023-193 z 10. januára 2025, o určení výšky náhrady trov konania, ktoré izolovane existujúce (bez právoplatného rozhodnutia vo veci samej a bez právoplatného rozhodnutia o náhrade trov konania) neobstojí. Dovolací súd je totiž podľa § 439 písm. a) CSP viazaný rozsahom dovolania okrem prípadov, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý. Výrokom závislým od rozhodnutia o napadnutom výroku je taký výrok, ktorého obsah je viazaný na iný výrok s tým, že sám osebe neobstojí, pokiaľ by tento iný výrok odpadol alebo bol zmenený. O samotnej výške náhrady trov konania bude preto v posudzovanej veci znova rozhodnuté v ďalšom konaní, a to po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.